

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCA 35. KEZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. DALSIKINÁZ-UTCA 1. HIRDETESEKET ES NYILVÉTERDÉ...

József főherceg jubileuma.

Maga a legfőbb hadur, a magyar király emlékezett meg elsőnek a magyar honvédség negyedszázados fennállásáról.

közvéleménye a törvényhozásnak egyetlen más irányban kifejtett alkotókészséget se kísérté nagyobb rokonszenvvel.

parlament is. Azt hisszük, hogy az alkalom, mely ünnepes hangulatot kelt, a király szívében is a képzeltet legkedvezőbb...

Budapest, október 19.

Wekerle miniszterelnök a mai nap folyamán gróf Kálnoky közös külügyminiszterrel és gróf Taaffe osztrák miniszterrel...

Az állami költségvetés és az akadémia.

A képviselőház pénzügyi bizottságának október 17-ki ülésén, a közoktatási tárca költségvetésének tárgyalása közben, a bizottság egyik tagja...

Örülök, hogy a képviselő ur az akadémia állami segélyének kérdését szóba hozta s alkalmat adott, hogy e kérdéshez más is hozzájáruljon...

Egy igaz-e az? Elemazzuk egy kissé tüzetesebben az akadémia vagyon állapotát, valamint a bevételeit és kiadásait.

Az akadémia vagyon (2.300.000 frt) tudvalevőleg értékpapirokban, kötelevényekben és ingatlanokban van elhelyezve.

(ezentul a konverzió miatt jóval kevesebbet fog jövedelmezni.)

Ez a 106.000 frt azonban, hogy úgy mondjam, csak bruttó-bevétel.

Lássuk, mire költötte az akadémia ezt a még mindig igen szép összeget.

Ime 1892-ben a m. tud. akadémia a következő társulatokat: a Filológiai társaságot, Történelmi társulatot, az Országos műemlékek bizottságát...

Vajon a képviselő ur ezek után is hiszi-e még, hogy a magyar tudományos akadémia disztingált és nem tudja jövedelmét elkölteni?

Ebből az 57.600 frtból kell a titkárokat, könyvtárnokot, az irodai, könyvtári, könyvtárolváltali tisztviselőket, a szolgazemélyzetet, mindent összevéve...

Az akadémia tagjai már 1870-ben, az új alapszabályok készültkor, beállták, hogy ez teljes lehetetlen.

Magyarországi közoktatásiügyi miniszterei is: báró Eötvös József, utóbb Trefort Ágoston jól ismervén a dolgok állását, beállták, hogy ekkora összegből...

Sarkantyúja tarajos vaut, Jaj! beh gyönyörű fia vaut.

A gyváság neveltségessé tétele adott életet e dalnak:

Ama híres Antilának. A nagy Bendigő fiának, Csak nevének hallatára, Kibujt a tóból a pára.

A keserű gny is kifejezésre talált: Messze jártam házasnódi, Bár ne jártam volna, Edes, kedves feleségem, Bár ott vesztél volna.

Mar formájánál, de legkülönösebben éneklésre hivatott voltánál fogva a népdal szereti a rövidséget.

Bimbóbol lesz a piros rósa. Piros róssából a bokrta. Szerelm a csökből, Asszony a leányból, Eszemadta!

A nép fia, ha úgy kívánja ritmus érzéke, felforgatja a szörendet, de módjával. Az alábbi dalban a rimelés is okozta e szokatlan szörend létrejöttét:

Ugy megüték a bírót, Egy nagy tökkel, hogy meghót. Hej, haj, beh kár volt, Mert igen jó ember vót.

Népdalaink leggyengébb oldala a rimelés. Nem árt azért erről a féléről is vizsgálgatni. Csalódnak, ha pusztá csengés-bongásnak vélnék a népdal rimét.

Volt szerelóm, esztendőig sirtalám. Az nekem a mindennapi halottam.

akadémiát, határozottan megnevezett czélokra — például historiai monumentak kiadására, a miket másutt rendszerint maga az állam szokott kiadni — évi negyvenezer forint segélyben részesítse.

A képviselőház pénzügyi bizottságának ülése.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Sedli Kálmán elnökelete alatt tartott mai ülésében a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalta.

Az elnök a tárgyalás előtt jelenti, hogy a miniszterelnök betervezte az új országgház belső berendezése költségvetésének tervezetét, melyet a végrehajtó bizottság dolgozott ki.

A központi kiadásoknál Helyi Ignác az adminisztráció-költségek folytonos szaporodásán való aggodalmát fejezi ki.

Horvátszky Nándor felszólalására a miniszterelnök kijelenti, hogy az országgház építésének előrehaladásáról évenként beadni szokott jelentésben ki fog terjeszteni a belső berendezés költségvetését.

Hegedűs Sándor előadta azon nézetben van, hogy Helyi felszólalása az összes tárcaakra vonatkozóan s ahhoz, mint általános természeti felszólalás, mely a bizottság általános jelentésének körébe fog tartozni, szóla is keszséggel csatlakozik.

A pénzügyigazgatóságoknál Gyurkovics a pozsgái pénzügyigazgatóság felállításának érdekében szóla fel.

A szellemi bányászati és erdőeseti akadémia tetelel Farabok közönetét mond a tanári kar fizetésének az 1893. IV. törvényekkel elveit szerinti történet szabályozásáért.

A pusztulás eszméjét az alábbi dal rimel nagyon jellemzően fejezik ki: Volt nekem egy fehér házam — légett, A tésleim azt se tudom — kie légt.

A népdal is két fajt ismeri a rimnek. Egyik a betűrim, (alliteratio) másik pedig a valóságos rim. Az alliteráció a leggyengébb rimfajta.

Szeretnék szántani, Zát örök hajlani, stb. Barna kis lány babot ültet Szerelmesem szettektingett.

A sor végén használt rimet egyetlen népdalunk sem nélkülözi. Mutasd a népdal nem szabályok figyelembevétele mellett, hanem csak ösztönzeten alkotott költői termék, innen van, hogy rimelés pongyola.

Szegény legény vagyok én, Vasárokra járok én, Csikó, tinó lopok én, Csak úgy cdelegek én, Megis szegény vagyok én!

A fentebb közölt Gacsaj Pesta nótájának rimelése pedig szakasztott olyan, mint a Tinódyé. Nem lehetetlen, hogy fejletlenebb, régibb kor maradványa.

Nincs edesebb, mint a méz, Ki mit szerel, arra néz. Lám én szöket szeretek, Arra nézek, nevetek.

A felsorolt néhány sajátjás elég bizonyítja, mily változatosság uralkodik népdalaink szövegében. Csalódnak azonban, ha azt hinnék, hogy benne minden jól van, úgy a hogy van.

K. Gáspár Endre.

A mi nótáink.

Népdalaink sok oly jellemző tulajdonnal bírnak, a melyek merőben különbözöek teszik az idegen nemzete népdalaitól.

A művész képe ilyenkor csak bizonyos távolból tekintve, nyújtja a kívánt látást. Így a népdal is. Első pillanatra néha oda nem tartozó, tehát értelmetlen nyújt. De ha a nép lélek s gondolkodása mélyére tekintünk, megtaláljuk a kapcsolatot s így a látszólag érthetetlen érthetővé válik előttünk.

Kaszás csillag jár az égen, Kaszál a rózsm a régen: Ha ő kaszál, én meg gyűlölk, Megis rajta könyörölk.

E dal hallatára önkénytelenül az a kérdés merül fel a figyelő lelkében: mi összefüggés van az első és második sor között? Pedig a ki tudja, hogy nagy megleben az alföldi kaszás éjeli, holdvilágnál, csillagok fényénél kaszál, rajón, hogy az első sor a munka idejét akarja meghatározni.

Ugat a kutya, a Rajna, Jón a szerelóm, a barna stb.

Csicséri borsó, vad lenese, Fekete szemű macskácska. Most adót lsten kedvence, Uccuzu járatiak kedvemre.

Feltehető, hogy a nép egyszerű fia borsószedés közben látta meg bogárszemű babját s ez adta dalához az első ritmusos sort.

De ne gondolja senki, hogy e fejtegetés alapján aztán minden ilyenmő nóták kimagyarázható. mint például:

Ugat a kutya, a Rajna, Jón a szerelóm, a barna stb.

Gyönyv élete a leánynak, Szerelót talál magának. De a leguy, mint a kutya, Kustorog egész éjszaka.

A gnyulolás eleme népünknek. A mi szokásaival, viselkedésével, gondolkodásmódjával, hagyományával elnevezik — neveltségnek tünik fel előtte s ennek dalában kifejezés is ad. A múlt század népies daliróda elegendő tanuskodik az állítás mellett.

A fáknak is jól esik, Ha az ágat lenyessék. Szomszédasszony so bánja, Ha férjhez megy a lánya.

Természeti hibát gnyulnak az alábbi nóták: Azért, hogy kend kicsit ragyás, Kend az én szerelóm, nem más. Hlík kendnek rettenetes, Hogy egy kicsit himlőlelyes.

Ugyon edes komámasszony, Mert kend olyan sovány, asszony. Hogy undott egy előgyni? Lám én milyen kövér vagyok, Mint a haj, majd elolvadok, Ebb' a bójnd megdobok.

Naiv, de a paraszt észjárás híven feltüntető gnyv van ez alábbi palóc nótában kifejezve. Mint látszik, a helyke ficzköt csipked.

Gacsaj Pesta szép fia vaut, Nadrag szija hal lyukra vaut.

E dal két első sora lefelelőtűnk a kis falucska kis hazikóját, melyben a kedves lakik. Ez tehát

Járásbíróknál irnok. — a pozsonyi kir. ügyészség...
Nemzeti szálloda.
Marchall-szálloda az Angol királynehoz.
Szerkesztői tizenetek.
Magyri király szálloda.
Vadászkürt szálloda.
Hungaria szálloda.
Sziklay József főherczeg szálloda.
Fehérhattyú szálloda.
Erzsébet szálloda.
Walter Fehérlő szálloda.

Nemzeti szálloda.
Marchall-szálloda az Angol királynehoz.
Szerkesztői tizenetek.
Magyri király szálloda.
Vadászkürt szálloda.
Hungaria szálloda.
Sziklay József főherczeg szálloda.
Fehérhattyú szálloda.
Erzsébet szálloda.
Walter Fehérlő szálloda.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.
NEMZETI SZÍNHÁZ.
La Signora dalle Caselle.
PERSONAGGI:
VARSZINHAZ.
VAUDEVILLE SZÍNHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NEPSZÍNHÁZ.
Színházi játékok.
ESTABLISSEMENT IMPÉRIAL.
Fehérhattyú szálloda.
Erzsébet szálloda.
Walter Fehérlő szálloda.

Előfővárosi ORPHEUM.
Ideiglenes orpheum a Vörösmarty-utcában.
Bejárás az Andrássy-útról és Podmaniczky-utczából.
Ma nagy dísz-jutalom-előadás!
ROSENZWEIG VILMOS karmester javára.
Rendkívüli műsor!
Dimitri Ivanov.
Előadások 1893. október 19-én.

Időjárás.
Allomások.
Árvavárja...
Selmeczbánya...
Magyar-Ovár...
O-Gyalla...
Budapest...
Sopron...
Cskatornya...
Zágráb...
Finne...
Griekvenca...
Pannónia...
Zsolnolya...
Orsova...
Arad...
Szeged...
Szolnok...
Eger...
Debreczen...
Kismárcs...
Ungvár...
Akna-Szalánia...
Nagyvárad...
Kolozsvár...
Nagy-Szeben...
Bécs...
Krákó...
Breszt...
Szaburg...
Klagenfurt...
Pola...
Lesina...
Sarajewo...
Torino...
Florence...
Róma...
Nápoly...
Brindisi...
Szicília...
Palermo...
Malta...
Zürich...
Páris...
Nizza...
Bari...
Breszt...
Koppenhága...
Hamburg...
Swinemünde...
Monch...
Berlin...
Münster...
Stonoway...
Mullighorn...
Schles...
Schudenes...
Christiansund...
Umeborg...
Stockholm...
Szent-Pétervár...
Moszkva...
Kiew...
Odessa...
Varsó...
Szulin...
Konstantinopol...

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

